

Блінов О.А. Нові виклики у суспільному житті як орієнтир для змін у підготовці фахівців / Підготовка військових фахівців у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України: стан, проблемні питання та перспективи вдосконалення: матеріали міжвідомчої науково-практичної конференції 16 грудня 2015 року / За загальною редакцією В. М. Телелима – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2016. – С. 164-166.

*Блінов О.А., кандидат психологічних наук, доцент
доцент кафедри соціальних технологій
Національного авіаційного університету*

НОВІ ВИКЛИКИ У СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ ЯК ОРІЄНТИР ДЛЯ ЗМІН У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ

За останні 2 роки значно зросли впливи стрес-факторів соціального середовища на психіку людини. У державі існують вкрай несприятливі умови для зрівноваженого і стабільного життя непересічного громадянина, його гармонійного розвитку. Ці умови мають політичне, економічне та військове походження і чинять потужний несприятливий вплив на життя та здоров'я людей.

За даними фахівців (Чабан О.С., 2015 та ін.) кількість осіб в Україні, які будуть потребувати психологічної допомоги буде складати вже у 2016 році до 1,5 млн. осіб. Це достатньо велика кількість дорослих та дітей, яка потребує уваги з боку держави, організації та здійснення реабілітаційних заходів психологічного характеру.

На особливому місці перебувають військові фахівці. Кожен з них після перебування в екстремальних умовах діяльності потребує відпочинку і догляду, їх психічні стани вимагають системного моніторингу. Деякі з них потребують психологічної допомоги, яка повинна надаватися через систему державних закладів і служб. В цих установах повинна бути організована крім медичної реабілітації постраждалих ще і система їх психологічної реабілітації.

За нашими даними 25-30% військовослужбовців, які проходили курс лікування у військових госпіталях мають посттравматичні стресові розлади. Це потребує додаткових умов і ресурсів для психокорекції їх актуальних несприятливих психічних станів, цілеспрямованих зусиль високваліфікованих фахівців, відповідних апробованих технологій психокорекції.

Нажаль, в умовах сучасності, державою, до сьогоднішнього часу так і не створена система психологічної реабілітації біженців та постраждалих військових. Відсутні штатні посади для цивільних психологів та соціальних працівників у військових госпіталях. А на ті посади, які існують (наприклад, психотерапевтів) працевлаштування психологу за освітою або не можливе у зв'язку з фахом посади, або відбувається фахівцями вкрай неохоче у зв'язку зі значним обсягом роботи і дуже низькою заробітною платнею.

Система надання психологічної допомоги працює виключно на ентузіазмі волонтерів. Але віра та економічне становище громадян вже не таке як було раніше. Система роботи потребує значного покращення. Прийшов вже час коли праця волонтерів повинна матеріально підтримуватися і заохочуватися державою, які у свій особистий час вкладають в роботу свою душу та інколи останні гроші, щоб покращити умови лікування, стан здоров'я поранених і інвалідів війни, їх психічний і душевний стан.

Практика підтвердила положення, які були сформульовані ще на початку 2000 років (Блінов О.А., 2003, 2006), що система психологічної допомоги військовим повинна бути три ешелонною. До роботи повинні залучатися психологи високої кваліфікації, які вміють використовувати у своїй діяльності різнобічні форми, методи, заходи, психологічні ресурси та ін.

Фахівці такого рівня повинні навчатися і проходити перепідготовку в стінах університетів, в першу чергу це стосується Національного університету оборони ім. Івана Черняхівського, як провідного військового закладу держави. Для цього необхідно відкрити курси підвищення кваліфікації офіцерів психологів при університеті. Професорсько-викладацький склад повинен мати відповідну освіту і досвід, щоб викладати спеціалізовані дисципліни. Потребує запрошення на викладання кращих цивільних фахівців за напрямками навчальних дисциплін.

Для організації навчального процесу необхідний аналіз ринку психологічних послуг та сучасних апробованих технологій з метою вибору найкращих.

За нашою думкою, в умовах сьогодення пройшли апробацію і добре себе зарекомендували раціонально-поведінкова терапія, емоційно-образна терапія, арт-терапія, музикотерапія та ін. Дуже добрі результати у практичній діяльності показують метафоричні асоціативні карти. Так розроблена та апробована нами авторська колода МАК «Стрес-стоп!» (Блінов О.А, 2015) отримала високу оцінку психологів і психіатрів, як цивільних так і військових. Ця психологічна технологія відноситься до нового напрямку у психологічному інструментарію – психологічної хірургії.

Таким чином, умови сьогодення вимагають нового бачення процесів, які відбуваються, нових підходів до їх вирішення. Зміни в суспільному житті держави та громадян потребують відповідної психологічної готовності військових керівників до їх сприйняття, врахування у своїй роботі і організації відповідного психологічного забезпечення для досягнення високих результатів у професійній діяльності.